

Lied

van de maand *december 2017*:

De engel Gabriël komt aangesneld

LB 443

2017 - 2018

WERELDWIJD

'De engel Gabriël komt aangesnel' - LB 443: 'Moet je nu eens horen!'

De tijd van Advent nadert, verwachting in donkere tijden. Voor ons Nederlanders hangt dat ook samen met donkere dagen van late herfst en winter en de sfeer van kaarsen en warmte in huis. Dit lied van de maand sluit daar goed op aan. We hebben hier te maken met een pastorale, landelijke herdersmuziek. Je kunt je zomaar voorstellen dat er een troubadour voorbij komt met een luit of een gitaar, die het lied voordraagt als een vertelling. 'Moet je nu eens horen', zingt hij: 'De engel Gabriel komt aangesnel!' De omstanders spitsen hun oren: hij komt groot nieuws brengen!

Het lied gaat over de aankondiging van de geboorte van Jezus Christus. De engel Gabriel komt bij Maria. Hij wordt beeldend ingeleid, je ziet het voor je: hij daalt af uit de hoge hemel. Plotseling valt hij bij Maria binnen met sneeuw witte vleugels en felle ogen vol vuur. Hij brengt de blijde boodschap aan Maria, 'een meisje zo gewoon'. De eerste twee verzen gaan daarover: jij, uitverkoren vrouw, wordt de moeder van een zoon, Emmanuel, zo lang verwacht en alle mensen zullen je eeuwig dankbaar zijn.

In het derde vers antwoordt Maria. Je ziet haar staan, verwonderd en devoot: "Voor mij is goed wat God belooft." Dan klinkt de eerste zin van haar lofzang: 'Magnificat, mijn ziel zingt hoog de Heer en prijst zijn grote naam'. Haar lied stijgt op van de aarde naar de hemel. Het is zo mooi, dat de dichter van het lied deze zin hier in het lied vlecht en het daarmee optilt naar een hoog niveau: God zij geprezen.

In het vierde vers maakt de verteller, de troubadour, het verhaal af: Maria bracht in de kerstnacht, in Bethlehem de redder Emmanuel voort, zoals God beloofd had.

Elk couplet loopt uit op de mooie laatste zin: 'Hoogst uitverkoren vrouwe, Gloria'. Het verwijst naar de begroeting van de engel: 'Gegroet Maria, je bent begenadigd, God heeft je zijn gunst geschonken.' Door die herhaling in elk couplet krijgt het lied zijn toonhoogte. Maria, een meisje zo gewoon, tegelijk de hoogst uitverkoren vrouwe. Haar ziel zingt hoog de Heer en prijst zijn grote naam. Wij zingen met haar mee, Magnificat, want zij bracht de redder voort in Betlehem, naar Gods Woord. Maria, een gewoon meisje, tegelijk de door God uitverkoren vrouwe.

De zes-achtste maat en het zo passende ritme maken samen met de melodie dat je het lied in een vrolijk makend tempo gaat zingen, je wordt blij als je het zingt.

Het lied is een echt klassieker. Tekst en melodie zijn afkomstig uit Baskenland ('*Birjina gaztetto bat zegoen*'). In de 19de eeuw kwam het in Engeland terecht en sindsdien ontbreekt het zelden of nooit bij het zingen van carols, bijvoorbeeld in A Festival of Lessons and Carols. Nu staat het dus ook in het nieuwe liedboek. De roem van het lied gaat nog veel verder, ook popartiesten hebben het lied vertolkt: Sting en Moya Brennan van de band 'Clannad' zetten het lied op cd.

© Steunpunt Liturgie

- Bovenstaande tekst, geschreven door Henk Schaafsma, mag (met bronvermelding) overgenomen worden, in samenhang met het zingen van dit lied in de kerkdienst.
- Een uitgebreide toelichting staat in het novembernummer van EREdienst jg. 44 nr. 6 (november '17)
- De begeleiding is te vinden in het begeleidingsboek bij het Liedboek. Zoek voor bewerkingen (orgel, vocaal) op de naam van de melodie 'GABRIEL'S MESSAGE'. In de koorbundel van het Liedboek staat de fraaie, oorspronkelijke koorbewerking van Charles E. Pettman.
- Luistervoorbeeld: https://www.liedboekcompendium.nl/lied/443-de-engel-gabri-l-komt-aangesnel-4_1_3

Steunpunt liturgie
Kon. Wilhelminalaan 3-5
3818 HN Amersfoort
t. 033 2586484 (di – do, kantooruren)

e. liturgie@gkv.nl
i. www.steunpuntliturgie.gkv.nl